

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ВІДДІЛ**

**НОВІТНІ ПЕДАГОГІЧНІ ПІДХОДИ ПРИ ОРГАНІЗАЦІЇ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНСЬКОМУ
ДЕРЖАВНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ЗАЛІЗНИЧНОГО
ТРАНСПОРТУ**

**ТЕЗИ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
УНІВЕРСИТЕТУ**

(27–28 листопада 2024 року)

Харків 2024

Редакційна колегія:

Соломніков І. В. (відп. редактор), Індик Н. В.,

Семенцова О. В., Дудін О. А.,

Куценко М. Ю., Змій С. О., Рукавішников П. В., Харламова О. М.

ФОРМУВАННЯ НАПОЛЕГЛИВОСТІ ТА САМОДИСЦИПЛІНИ ЗАСОБАМИ ФІЛОСОФІЇ

Філософія при всій її глибині та багатоплановості завжди була людиномірною. На відміну від інших наук, де традиційно йдеться про об'єктивність і усунення і наукового знання всього, що виходить від людини, любомудріє, як називали нашу дисципліну русичі, передбачає не лише знання світу суцього, що знаходиться поза людиною, але й ставлення людини до цього світу. Отже, вона включає знання не тільки суцього, але й належного. Вона містить так званий оцінний аспект. Це означає, що філософію цікавить не лише світ, який існує, але й світ, яким він може бути завдяки людській діяльності, до якого людина прагне. Іншими словами, філософське знання забарвлене суб'єктивністю автора.

Ця обставина не позбавляє філософське знання об'єктивності, а його суб'єктивна забарвленість лише спонукає до діяльності, активності, спрямованої на утвердження істинних форм буття. Адже не все, що існує, влаштовує людину, не все існуюче є істинним. Усвідомлення цього і прагнення людини до вдосконалення світу і самовдосконалення стимулює її до перетворення як себе, так і світу.

Практично всі філософські роботи спрямовані на вдосконалення світу і самовдосконалення людини. Але для того щоб прагнення до самовдосконалення не перетворювалось у прожекти, пустопорожні мрії, людська діяльність має спиратися на тверде підґрунтя. Таким підґрунтям, базою, засадою є навколишній світ. Саме тому філософія не є винятково суб'єктивним знанням, а знанням об'єктивним, знанням, що, хоч і виходить за межі суцього, однак його не покидає.

Людина добудовує наявний світ, вдосконалює його. А будь-яке вдосконалення через людську діяльність може бути якісним і не дуже.

Активність людини може призводити також до її саморуйнації та руйнації природного оточення. Саме в цьому і проявляється людиномірність філософії, яка зводиться до творення світу людини, справжнього людського світу.

Філософські вчення, які увійшли до золотого фонду людських звершень, спрямовані саме на покращення людини і навколишнього світу, звеличення особистості. Знання, продуковане філософами, дає зразки людської гідності, краси прагнень і звитяжність її праці. Це знання узагальнює кращі зразки людської творчості у сфері науки і практичної діяльності. Філософія, будучи любов'ю до знання, формує шанобливе ставлення до будь-якої суспільно корисної праці, навіть коли ця діяльність здійснюється в тиші кабінету чи студентської бібліотеки.

Біографії видатних учених, як філософів, так і науковців, свідчать про те, що по-справжньому серйозних результатів досягали ті, хто систематично і наполегливо працював, знаходив у самій праці задоволення і радість від отриманих результатів.

Повертаючись до філософії, можемо сказати, що творчі біографії людей науки - це не винятково випадковий збіг обставин, хоч і такі випадки бувають, а певна закономірність становлення творчого характеру, яку молода людина може реалізувати, а може нею і знехтувати. Але якщо бажання розвиватися самому і своєю діяльністю зробити кращим світ чи то в гуманітарній, чи технічній галузі, то запорукою реалізації таких прагнень є систематична праця, ґрунтована на самодисципліні, вільній від зовнішнього примусу. Обґрунтування такої позиції ми знаходимо в моральній філософії та психології.

Така істина є особливо важливою в умовах дистанційного навчання, коли дещо послаблений контроль за навчальною діяльністю здобувача. Усвідомлення власної відповідальності за власну долю і долю країни, що спирається на внутрішню самодисципліну та наполегливість, може і має стати серйозним резервом підвищення ефективності засвоєння знань і розвитку креативності в умовах воєнного стану.